

О. Мусієнко

ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ МИСТЕЦТВА В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА НА СПРИЙНЯТТЯ ТА КРИТИКУ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

О. Musiienko

DEMOCRATIZATION OF ART IN THE DIGITAL AGE: THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON THE PERCEPTION AND CRITICISM OF ARTISTIC WORKS

Соціальні медіа кардинально змінили спосіб споживання культури та мистецтва. Вони прискорили поширення мистецьких творів, зробили їх доступними для широкого загалу та водночас створили виклики для традиційної художньої критики. В Україні цей процес набув особливого значення, адже цифрова революція сприяла розкриттю локальних талантів і популяризації українського мистецтва у світі.

Традиційно мистецька критика виконувала роль фільтра, оцінюючи й популяризуючи високоякісні твори через інституції — галереї, бієнале, музеї та академії. Соціальні мережі зламали ці бар'єри, дозволяючи митцям самостійно просувати свою творчість, а споживачам — безпосередньо взаємодіяти з мистецтвом. В Україні це призвело до буму цифрових платформ, що просувають національне мистецтво, зокрема в контексті війни, де культурний фронт підтримує цінності національного спротиву.

З одного боку, соцмережі сприяють демократизації мистецтва, розширюючи його аудиторію та змінюючи традиційні уявлення про художню критику. Онлайн-платформи, такі як Google Art Project чи українські ініціативи на кшталт «Музей у смартфоні», допомагають зберігати культурну спадщину та роблять її доступною глобально. З іншого, швидкий контент і алгоритми соцмереж сприяють поверхневому сприйняттю мистецтва, що може призвести до його тривіалізації.

Українська мистецька критика, що традиційно базувалася в академічних та культурних інституціях, нині також адаптується до цифрового середовища. Нові формати — подкасти, блоги, youtube-канали — дозволяють доносити складні мистецькі концепції до ширшої аудиторії. Водночас виклики залишаються: критика все більше залежить від видимості в соцмережах, а популярність іноді визначає успіх твору більше, ніж його художня цінність.

Отже, соціальні медіа докорінно змінили спосіб споживання та критики мистецтва, відкривши широкі можливості для митців та аудиторії. В Україні ці платформи стали не лише інструментом популяризації культури, а й засобом фіксації воєнної реальності, документування історичних подій та формування національного наративу. Проте швидке споживання контенту і алгоритмічна селекція часто призводять до поверхневого сприйняття мистецтва та девальвації професійної критики. Щоб зберегти якість аналітики, важливо підтримувати незалежні майданчики для глибоких рецензій, розвивати мультимедійні формати критики та інтегрувати експертний дискурс у цифрові платформи. Тільки так можна поєднати доступність та глибину аналізу, адаптуючи мистецьку критику до сучасних викликів.